

Kansliavdelningen

SOCIALTJÄNSTFÖVALTNINGEN

Handläggare: Lisbeth Westerlund
Tfn: 08-508 25 016

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2006-11-27

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN
2006-12-12
DNR 421-0360/2006

Till
Socialtjänstnämnden

Långsiktiga avtal med frivilligorganisationer

Svar på skrivelse från Karin Rågsjö (v), Monika Lindh (s) och Marie-Helena Ohlsson (mp)

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden beslutar att som svar på skrivelsen hänvisa till tjänsteutlåtandet.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

I skrivelsen föreslås förvaltningen få i uppdrag att se över möjligheterna till att staden tillsammans med frivilligorganisationerna arbetar med långsiktiga partner-skapsvtal och åtaganden. Staden har i praktiken långsiktiga åtaganden gentemot de frivilligorganisationer som beviljas verksamhetsbidrag. Förvaltningen anser dock att fleråriga bidrag till frivilligorganisationerna bör beviljas restriktivt då fleråriga utfästelser endast kan ges med förbehåll. Det är angeläget att föra en dialog med organisationerna om villkoren för stadens bidragsgivning för att skapa förutsättningar för dessa att fortsatt verka som viktiga komplement till stadens egen verksamhet.

Bakgrund

Socialtjänstnämnden överlämnade vid sammanträdet den 13 juni 2006 till förvaltningen för beredning en skrivelse om långsiktiga avtal med frivilligorganisationer från Karin Rågsjö (v), Monika Lindh (s) och Marie-Helena Ohlsson (mp). Skrivelsen bilägges.

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom kansliavdelningen.

Skrivelsen i sammanfattning

Frivilligorganisationer som kompletterar nämndens verksamhet får årligen ansöka om bidrag till sin verksamhet. Socialtjänstnämndens organisations- och föreningsutskott (OFU) beviljar årliga verksamhetsbidrag och i vissa fall tillfälliga projektbidrag.

Förvaltningen föreslås få i uppdrag att se över möjligheterna till att staden tillsammans med organisationerna arbetar med långsiktiga partnerskapsavtal och åtaganden.

Förvaltningens synpunkter

Socialtjänstnämnden stöder i dag ca 150 olika organisationer genom verksamhetsbidrag och projektbidrag. Under år 2006 utges ca 75 mkr till frivilligorganisationerna. Deras verksamhet utgör ett viktigt komplement till stadens egen verksamhet. I budgeten för 2007 anges att frivilligorganisationernas ställning ska stärkas.

Socialtjänstnämnden ger genom organisations- och föreningsutskottet (OFU) ekonomiskt stöd till frivilligorganisationer i form av verksamhetsbidrag, projektbidrag samt start- och introduktionsbidrag. De riktlinjer som gäller för stöd till frivilligorganisationer antogs av socialtjänstnämnden i februari 2004.

Bidrag ges till verksamhet som utgör ett komplement eller alternativ till stadens egna insatser för människor i utsatta situationer. Prioritet ges verksamheter som är direkt individstödande och som organiserar och aktiverar människor vilka av olika anledningar behöver särskilt stöd för att klara ett självständigt och människovärdigt liv. Särskilt gäller detta verksamheter som riktar sig mot följande grupper.

Missbrukare – speciellt unga missbrukare, kvinnor och missbrukare med annan etnisk bakgrund än den svenska.

Fysiskt funktionshindrade – insatserna ska särskilt bryta isolering och stimulera egenaktivitet.

Psykiskt funktionshindrade – insatserna ska särskilt bryta isolering och utanförskap.

Äldre personer – insatserna ska särskilt riktas till äldre med annan etnisk bakgrund än den svenska.

Barn och ungdom i riskzon – särskilt barn och ungdomar som växer upp under ogynnsamma uppväxtvillkor.

Kvinnor som utsätts för våld – särskilt stödja organisationer som arbetar med unga män och kvinnor som lever i patriarkala familjeförhållanden.

Även förebyggande verksamhet ska kunna få bidrag. Bidrag ska främst användas till verksamhet som ligger inom ramen för de av socialtjänstnämnden prioriterade områdena. Bidragen får inte användas till ren fritids- eller hobbyverksamhet för vuxna.

Frågan om möjligheterna att teckna långsiktiga avtal med frivilligorganisationer har varit aktuell tidigare. Socialtjänstnämnden gav i maj år 2000 förvaltningen i uppdrag att utreda om och hur långsiktighet i organisationernas arbete skulle kunna möjliggöras.

Juridiska avdelningen på stadsledningskontoret utredde frågan och fann att det under vissa förutsättningar är möjligt att utge sådana bidrag. Socialtjänstnämnden beslutade i september år 2000 om kompletterande riktlinjer för stöd till frivilligorganisationer där möjligheten att utge verksamhetsbidrag för längre perioder reglerades. Socialtjänstnämnden har senare reviderat riktlinjerna. I nu gällande riktlinjer som antogs i februari 2004 anges att verksamhetsbidrag utges för ett år i taget med hänsyn till den kommunala budgetordningen, men att det ska uppfattas som långsiktigt.

De förutsättningar juridiska avdelningen angav skulle gälla för att utge fleråriga bidrag är följande:

- Bidraget ska inte regleras genom avtal eftersom det då kan medföra att bidraget är att betrakta som ett köp och att upphandlingsskyldighet därmed föreligger.
- Beslutar staden om att ett bidrag ska utgå med delutbetalningar under flera år så ökar behovet att villkora bidraget så att det utges endast om verksamheten bedrivs i enlighet med ansökan.
- Då staden enligt ovan inte bör avtala om villkor måste förutsättningarna för utbetalning i stället framgå som en del av bidragsbeslutet. Av beslutet ska då framgå att om verksamhet inte bedrivs enligt ansökan och beslut, så kan utbetalning av bidrag komma att stoppas och utbetalt bidrag komma att återkrävas.
- Staden är efter beslutet om bidrag skyldig att utge bidraget förutsatt att villkor i bidraget uppfylls. Ändring av gynnande beslut är inte tillåtet enligt förvaltningslagen.

Förvaltningen kan således konstatera att det är fullt möjligt att utge fleråriga bidrag till frivilligorganisationer. Skälen till att man inte valt att använda sig av denna möjlighet är flera. Ett viktigt skäl är att den kommunala budgeten är ett-årig och att man aldrig kan garantera bidrag för de år staden ännu inte beslutat om budget. Ett beslut om flerårigt bidrag måste alltid innehålla en skrivning om att beslutet gäller under förutsättning att budgeten medger utbetalning av bidrag med angiven summa. Det är därför praktiskt att endast besluta om ett år i taget.

I riktlinjerna anges också att verksamhetsbidrag ska ses som långsiktiga. Att utge verksamhetsbidrag till en organisation som har fasta kostnader för lokaler och personal är ett åtagande som staden inte kan avbryta utan starka skäl och att då ge organisationen skäligt rådrum att avveckla sin verksamhet. Vid de sällsynta fall det har varit aktuellt att avbryta ett åtagande att utge verksamhetsbidrag har också berörda organisationer givits möjlighet till att avveckla verksamheten utifrån rimliga förutsättningar.

Förvaltningens samarbete med de olika organisationerna innebär också att följa upp ekonomi och verksamhet. Det är naturligt att vid ansökan om nytt verksamhetsbidrag göra en del av denna uppföljning. Att bevilja fleråriga bidrag skulle inte öka effektiviteten och minska administrationen då uppföljningen av organisationernas verksamhet är en viktig uppgift för förvaltningen och ett betydelsefullt stöd för organisationerna.

Sammantaget anser förvaltningen att fleråriga bidrag till frivilligorganisationerna bör beviljas restriktivt då fleråriga utfästelser endast kan ges med förbehåll. Staden har i praktiken långsiktiga åtaganden gentemot de frivilligorganisationer som beviljas verksamhetsbidrag. Det är angeläget att föra en dialog med organisationerna om villkoren för stadens bidragsgivning för att skapa förutsättningar för dessa att fortsatt verka som viktiga komplement till stadens egen verksamhet.

Bilaga

Skrivelse om långsiktiga avtal med frivilligorganisationer från Karin Rågsjö (v), Monika Lindh (s) och Marie-Helena Ohlsson (mp)